

Høring av forslag til ny lokal gebyrforskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering for Giske kommune, Møre og Romsdal

Giske kommune legger med dette forslag til ny gebyrforskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering ut på høring. Frist for innsendelse av uttalelser er satt til mandag 2. november 2020 kl. 12:00.

1. Bakgrunn

1.1 Behovet for ny forskrift

Utgangspunktet for arbeidet med nye gebyrforskrift har vært å utarbeide et gebyrregulativ som på en fleksibel måte klarer å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene. Gebyrregulativet skal samtidig sørge for å finansiere de oppgavene som kommunen etter lover og regler er pålagt å utføre. Videre har hensikten vært å lage et regulativ som er mest mulig rettferdig for alle tiltakshavere, samtidig som målsetningen har vært at innretningen i regulativet skal minimere rettmessige klager på gebyrene.

Jobben med nytt gebyrregulativ har hatt til formål å tydeliggjøre de ulike oppgavene kommunen har knyttet til saksbehandling etter plan- og bygningsloven og hvilke kostnader dette medfører. Det skal bli lettere for politikere og publikum å bli opplyst om kommunens oppgaver og hva det kommer til å koste.

1.2 Sammendrag

Intensjonen med arbeidet har vært å utarbeide et forskriftsforslag som er i tråd med gjeldende lover, forskrifter og relevante rundskriv/uttalelser fra departement, fylkesmenn og Sivilombudsmannen. Det er lagt vekt på at forskriften skal være presis slik at fortolkninger og misforståelser reduseres til et minimum.

Selvkostkravet for tjenestene som denne forskriften regulerer er strengere enn eksempelvis for VAR-sektoren. Det ikke er tilstrekkelig at selvkostprinsippet er fulgt på overordnet nivå. Kommunen må også dokumentere at selvkost er overholdt ned på de enkelte sakstypene. Dette innebærer at forskriften, på en fleksibel måte, må klare å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene. Eksempelvis er gebyret for byggesaksbehandling tredelt, et *grunngebyr* som dekker generelle oppgaver i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang som arkiv og infrastruktur, et *saksbehandlingsgebyr*, samt et *registreringsgebyr* som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen.

Det strenge selvkostkravet gir kommunestyret begrensede muligheter for å krysssubsidiere én gebyrtype på bekostning av en annen, f.eks. la byggesaksgebyret for eneboliger være vesentlig lavere enn gjennomsnittskostnaden mens gebyret for større boligblokker er høyere enn respektiv gjennomsnittskostnad.

EnviDan

Forskriften utnytter mulighetene som lovverket gir for å kreve betaling underveis i saksbehandlingsprosessen. Dette sikrer at kommunen får betalt for utført arbeid selv om søknad eller forslag trekkes.

Forskriften er delt inn i seks kapitler:

- Første kapittel dekker generelle bestemmelser som gjelder for alle tjenestene. Dette handler blant annet om betaling, bestemmelse om urimelig gebyr, klage og definisjoner.
- Andre kapittel omhandler gebyr for private reguleringsplaner.
- Tredje kapittel omhandler gebyr for bygge- og delesaksbehandling
- Fjerde kapittel omhandler gebyr for oppmålingsforretning.
- Femte kapittel omhandler gebyr for eierseksjoneringsaker.

Arbeidet med ny forskrift har pågått siden mars 2020.

1.3 Selvkosttjenestene og hjemmel for å ta gebyr

1.3.1 Private planer og bygge-/delesaksbehandling

Plan- og bygningsloven § 33-1 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for behandlingen av private planforslag og bygge-/delesaker:

«[...] kommunestyret kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse [...] og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. [...]. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.»

1.3.2 Oppmålingsforretning og matrikkelføring

Matrikelloven § 32 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for oppmålingsforretning og matrikkelføring:

«Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikelbrev og anna arbeid etter lova her etter regulativ fastsett av kommunestyret sjølv. [...] Gebyra kan i sum ikke vere høgare enn nødvendige kostnader styresmakta har med slikt arbeid.»

1.3.3 Eierseksjonering

Eierseksjonsloven § 15 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for seksjoneringsaker:

«Kommunen kan fastsette et seksjoneringsgebyr for å behandle seksjoneringsøknaden. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.»

1.3.4 Nødvendige kostnader

Alle lovbestemmelsene over angir at kostnadene ikke kan overstige nødvendige kostnader. I den nye kommuneloven står det i § 15-1 *Beregning av selvkost* at «Hvis det er fastsatt i lov at kommunale eller fylkeskommunale gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, skal selvkost beregnes i samsvar med andre til fjerde ledd.»

Begrepet «nødvendige kostnader» er med andre ord en selvkostbegrensning.

1.3.5 Veiledning og klagesaksbehandling etter forvaltningsloven

Arbeidsgruppen vil gjerne gjøre høringsinstansene oppmerksom på at veiledning etter forvaltningsloven § 11 skal være kostnadsfritt for brukerne og ressursene som brukes til dette skal dekkes over kommunekassen, ikke finansieres med gebyrinntekter.ⁱ Heller ikke arbeid med klagesaksbehandling etter forvaltningsloven § 28 kan inngå i gebyrgrunnlaget.ⁱⁱ

1.4 Selvkostprinsippet

Selvkostprinsippet innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene kan dekkes inn gjennom de gebyrene som brukerne betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på selvkostområdene.

Hva som skal regnes som gebyrgrunnlag er fastsatt i ny kommunelov kapittel 15 og i ny forskrift om beregning av selvkost¹. Gebyrgrunnlaget består blant annet av direkte og indirekte henførbare driftsutgifter og kalkulatoriske kapitalkostnader, avskrivninger og renter.

Overskudd² i det enkelte år skal avsettes til bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til brukerne av tjenesten i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Selvkostfinansierte tjenester skal ikke brukes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen.

1.5 Selvkost i den enkelte sak

Kommunal- og regionaldepartementet vurderer i forarbeidene³ til gjeldende plan- og bygningslov at «*Etter departementets mening må selvkostprinsippet relatere seg til kostnadene ved den enkelte sak, selv om det benyttes standardsatser med utgangspunkt i gjennomsnittsbetraktninger. Det vil kunne medføre urimelige utslag om en tiltakshaver i for stor grad kunne gebyrlegges ut over det arbeidet tiltaket medfører.*»

Selvkostprinsippet er også behandlet i en høyesterettsdom inntatt i Rt. 2004 s. 1603. Saken gjaldt fastsettelse av gebyr for en delingsforretning (oppmåling), men retten la til grunn at de samme synspunktene gjorde seg gjeldende som for gebyrfastsettelse etter plan- og bygningsloven. Det synes i dommen forutsatt at selvkostprinsippet ikke bare krever at den enkelte sektor drives uten overskudd, men at selvkost også skal tilstrebes i den enkelte sak.⁴

Sivilombudsmannen⁵ kritiserte i 2015 Kristiansand kommunes gebyrforskrift hvor byggesaksgebyret er mekanisk beregnet som en lineær funksjon av bruksareal eller antall boenheter.

Sivilombudsmannen etterlyste en sikkerhetsventil som fanger opp tilfeller hvor standardiserte/lineære satser kan gi ulovlig høyt gebyr. På landsbasis er det store variasjoner mellom kommunenes gebyrer på tross av at lover og regelverk er likt for alle. Gjennomgående benytter mange kommuner areal i stor utstrekning ved beregning av gebyrene.

Myndighetene ønsker med andre ord at selvkost skal tilstrebes i den enkelte sak samtidig som gebyrinntektene ikke skal overstige samlet gebyrgrunnlag.

1.6 Regnskapsføring av gebyrgrunnlag

1.6.1 Private planforslag

Gebyrgrunnlaget for private planforslag vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 301 *Plansaksbehandling*. Her regnskapsføres utgifter til arbeid med kommuneplan, arealplan, samt offentlige og private detaljreguleringsplaner. Det er bare arbeid

¹ Forskriften trådte i kraft 1. januar 2020 og erstatter «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)»

² Etter forskrift om beregning av selvkost har ikke kommunen anledning til å fremføre underskudd for gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven.

³ Ot.prp. nr. 45, side 283

⁴ Sivilombudsmannen Sak 2007/1890

⁵ Sivilombudsmannen Sak 2015/947 Byggesaksgebyrforskrift uten bestemmelse om adgang til å fravike de standardiserte satsene

med private innsendte planer frem til planforslaget fremmes som kan finansieres gjennom gebyr. Arbeid med overordnede og offentlige planer kan ikke finansieres med gebyrinntekter.

1.6.2 Bygge- og delesaksbehandling

Gebyrgrunnlaget for bygge- og delesaker vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 302 *Byggesaksbehandling og eierseksjonering*. Her regnskapsføres utgifter til byggesaksbehandling, seksjoneringssaker og saksbehandling av utslippstillatelser etter forurensningsloven. Det er bare arbeid knyttet til byggesaksbehandling som kan finansieres av bygge-/delesaksgebyret. Eierseksjonering og utslippstillatelser er egne selvstendige gebyrkalkyler.

1.6.3 Oppmålingsforretning

Gebyrgrunnlaget for oppmålingsforretning vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 303 *Kart og oppmåling*. Her regnskapsføres utgifter til kommunens kartgrunnlag, adresseforvaltning, matrikkelføring og oppmålingsforretninger. Det er bare arbeid knyttet til matrikkelføring og oppmålingsforretninger som kan finansieres av oppmålingsgebyret. Drift av kommunens kartgrunnlag og adresseforvaltning kan ikke finansieres med gebyrinntekter.

1.6.4 Eierseksjonering

Gebyrgrunnlaget for seksjoneringssaker vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 302 *Byggesaksbehandling og eierseksjonering*. Det er bare saksbehandling etter lov om eierseksjoner som kan finansieres av seksjoneringsgebyret.

2. Forslag til ny gebyrforskrift

En stor del av oppgaven med å utarbeide ny gebyrforskrift har vært å finne hensiktsmessige prinsipper og innretninger for gebyrbestemmelsene. Videre har arbeidet bestått i å identifisere kostnadsdrivere i saksbehandlingsprosessen, og knytte økonomiske variabler til dette. Dette gjøres for at det skal bli bedre samsvar mellom kommunens faktiske ressursbruk og gebyret som faktureres tiltakshaver.

2.1 Kapittel 1 - Generelle bestemmelser

Første kapittel omhandler bestemmelser om betalingsplikt, tidspunkt for gebyrfastsettelse og fakturering, gebyr og priser i regulativet, mangelfull søknad, tilbaketrekking av søknad, dispensasjonssøknad, kostnadsdekning av sakkyndig bistand, urimelig gebyr, klage, avslag, samt definisjoner og forklaringer.

Det forutsettes i § 1-5 at vedtaksmyndigheten for om et gebyr skal anses som urimelig kan delegeres fra kommunestyret til relevant administrativt nivå. I utgangspunktet er det kommunestyret som har denne myndigheten.

I § 1-6 understrekes det at det ikke er anledning til å klage på gebyrfastsettelsen. Bakgrunnen for dette er at gebyrer som følger av en lokal forskrift *ikke* er å anse som enkeltvedtak siden gebyrene følger mekanisk av regulativet/forskriften. Derimot er det klageadgang på avslag på en søknad om gebyrreduksjon etter § 1-5 *Urimelig gebyr*.

Dersom søker el. får avslag på sin byggesøknad el. bestemmer § 1-7 at fullt gebyr må likevel betales.

I § 1-9 utdypes definisjoner og forklaringer av fagtermer.

2.2 Kapittel 2 - Private reguleringsplaner

For private planforslag skal kommunen ta betalt i form av et todelt gebyr. For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene, kan det tas gebyr etter medgått tid.

Gebyret for oppstartsmøte er fastsatt i § 2-5. Kommunen bruker betydelige ressurser på disse møtene med deltakelse fra mange berørte faginstanser.

Gebyret for private planforslag (§ 2-6) er todelt. En del av gebyret bestemmes av planforslagets areal. Gebyret er delt i tre arealintervaller. Videre beregnes gebyret etter godkjent maksimalt bruksareal i planforslaget. Dette er for å fange opp at kommunens arbeid med søknadene varierer med størrelsen på arealet. For å unngå en lineær sammenheng mellom areal og gebyrstørrelse beregnes gebyret for BRA inntil X m² BRA.

Hvis planforslaget krever planprogram, planen inneholder konsekvensutredning eller planen ikke er i samsvar med overordnede planer skal det betales tilleggsgebyrer etter fastsatte gebyrsatser per planforslag.

Kapitlet avsluttes med bestemmelser om utfylling og endringer av eksisterende reguleringsplaner.

Gebyr for behandling av planforslag i gjeldende forskrift:

B. Behandlingsgebyr		Gebyr
Vnr. Y	Behandlingsgebyr	kr 211 680
Vnr. Y	For forslag til detaljregulering betalast det eitt saksbehandlingsgebyr.	-
Vnr. Y	For forslag til detaljregulering med planprogram og konsekvensutgreiing betalast det dobbelt behandlingsgebyr.	-
Vnr. Y	For mindre reguleringsendringar betalast ½ behandlingsgebyr.	-

Gebyr for behandling av planforslag i forslag til ny forskrift:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Berekningsening	Gebyr
Vnr. Y	Handsaming av reguleringsplanforslag	Per planforslag, inntil 5 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Handsaming av reguleringsplanforslag	Per planforslag, frå 5 til 10 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Handsaming av reguleringsplanforslag	Per planforslag, over 10 daa	Kr X,-
Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Berekningsening	Gebyr
Vnr. Y	Handsaming av reguleringsplanforslag	Per 1.000 m ² BRA	Kr X,-

2.3 Kapittel 3 - Byggesak

Kravet om at hver sakstype skal prises til selvkost innebærer at forskriften må klare å gjenspeile kommunens ressursbruk i den enkelte saken.

Alle byggesaker har et visst minimum av aktiviteter som må utføres uavhengig av selve tiltakets kompleksitet. Dette er oppgaver som mottakskontroll, arkivering, intern arbeidskoordinering, bruk av fagsystemer mv.

Det kan videre være stor forskjell på om en byggesak medfører lite eller mye arbeid med å registrere tiltaket i matrikkelen. Eksempelvis vil det være vesentlig mer arbeid med å registrere alle boenheter i en blokk, sammenlignet med en enebolig.

Disse to aktivitetstypene er i forskriftsforslaget foreslått finansiert med henholdsvis grunngbyr og registreringsgebyr. Saksbehandlingen av selve tiltaket skal finansieres gjennom det spesifikke saksbehandlingsgebyret.

På bakgrunn av dette foreslås følgende generelle gebyrtyper for byggesaksbehandling:

1. **Grunngebyr:** Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang. Enhetsgebyr per søknad. Gebyret finansierer også kommunens ulovlighetsoppfølging.
2. **Saksbehandlingsgebyr:** Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang.
3. **Registreringsgebyr:** Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales per bruksenhet for byggesak.

For saksbehandlingsgebyrene har det vært et viktig prinsipp at gebyrene er enhetsgebyrer og at de ikke beregnes på grunnlag av tiltakets størrelse målt i bruksareal eller antall boenheter. For sakstyper som likevel bestemmes av antall boenheter (rekkehus og store boligbygg) er gebyret begrenset til å kun beregnes for et gitt antall boenheter. Dette sikrer at forskriftens innretning ikke fører til ulovlige gebyrer, samt at det blir forutsigbart for tiltakshaver å kjenne kostnaden på forhånd.

Kommunen kan i tillegg lettere dokumentere gjennomsnittlig kostnad per tiltakstype når gebyrene er enhetsgebyrer og ikke er beregnet etter eksempelvis areal.

Gebyr for behandling av søknad om bolig i gjeldende gebyrregulativ:

Bustad/fritidsbustad:		Gebyr
Vnr. Y	Bustad/fritidsbustad, eitt-trinn, 3-vekersak	kr 16 000
Vnr. Y	Bustad/fritidsbustad, eitt-trinn/ramme, 12-vekersak	kr 20 000
Vnr. Y	Igangsettingsløyve etter rammeløyve, pr. stk	kr 5 000
Vnr. Y	Tillegg per bueining inntil 40 m ² i same bygg	kr 5 000
Vnr. Y	Tillegg per bueining over 40 m ² i same bygg	kr 10 000
Vnr. Y	Blokk grunngebyr	kr 40 000
Vnr. Y	Blokk pr. bueining	kr 4 000
Vnr. Y	Fasadeendring	kr 6 300

Gebyr for behandling av søknad om bolig i forslag til ny forskrift:

Bustad og fritidsbustad:		Berekingseining	Gebyr
Vnr. Y	Bustad/fritidsbustad, 3-vekersak Bygningstype 111-124, 161-163	Per bueining	Kr X,-
Vnr. Y	Bustad/fritidsbustad, 12-vekersak Bygningstype 111-124, 161-163	Per bueining	Kr X,-
Vnr. Y	Rekkehus, kjedehus og andre småhus Bygningstype 131-136	Per bueining, inntil 5 bueiningar per bygg	Kr X,-
Vnr. Y	Store bustadbygg Bygningstype 141-159	Per bueining, inntil 10 bueiningar per bygg	Kr X,-
Vnr. Y	Tilbygg, påbygg eller underbygg til bustad og fritidsbustad: Bygningstype 111-172	Per tilbygg	Kr X,-
Vnr. Y	Garasje, uthus, annek, naust mv. til bustad: Bygningstype 181-199	Per bygning	Kr X,-

2.4 Kapittel 6 - Oppmålingsforretning

Gebyret for oppmålingsforretning todelt, med et grunngebyr og et saksbehandlingsgebyr.

Saksbehandlingsgebyret for oppmålingsforretninger er et enhetsgebyr per eiendom, ev. per tilleggsdel i grunn. For markarbeid beregnes et tillegg per grensepunkt.

I de fleste kommuner i dag er oppmålingsgebyret knyttet til areal. Imidlertid så har den teknologiske utviklingen gjort at kommunens arbeid med oppmåling ikke øker proporsjonalt med

arealet. Eksempelvis vil det bare ta en time å gå rundt en rektangulær tomt på 100.000 m², tre ganger (hvert grensepunkt må måles tre ganger).

Det er først og fremst *antall* grensepunkter som påvirker arbeidsmengden ved markarbeid. Arbeidsgruppen har derfor vurdert at ved oppmålingsforretninger hvor det er nødvendig med markarbeid bør tilleggsgebyret for dette beregnes ut ifra antall grensepunkt.

Gebyr oppmålingsforretning i gjeldende forskrift:

Gebyr for kart- og delingsforretning over areal til utbyggingsformål			
	Frå m2	tom m2	Gebyr
Vnr Y	0	1500	kr 21 390
Vnr Y	1501	2000	kr 23 570
Vnr Y	2001	2500	kr 25 690
Vnr Y	2501	3000	kr 27 850
Vnr Y	3001	3500	kr 29 550
Vnr Y	3501	4000	kr 29 990
Vnr Y	4001	4500	kr 34 250
Vnr Y	4501	5000	kr 36 400
Vnr Y	5001	6000	kr 37 950
Vnr Y	6001	7000	kr 39 520
Vnr Y	7001	8000	kr 41 120

Gebyr for oppmålingsforretning i forslag til ny forskrift:

Oppmålingsforretning		Berekningsenning	Gebyr
Vnr. Y	Oppretting av grunneigedom og festegrund og matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn	Per ny matrikkeleining	Kr X,-
Vnr. Y	Arealoverføring	Per berørt eigedom	Kr X,-
Vnr. Y	Oppretting av uteareal på eigarseksjon	Inntil to tilleggsdeler	Kr X,-
Vnr. Y	Tillegg for flere tilleggsdeler utover to	Per tilleggsdel	Kr X,-
Vnr. Y	Registrering av anleggseigedom	Per ny anleggseigedom	Kr X,-
Vnr. Y	I tillegg til satsane over kjem eit gebyr per grensepunkt som må målast i marka. Samanfallande grensepunkt telles som eitt.	Per grensepunkt	Kr X,-
Vnr. Y	Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning	Per matrikkeleining	Kr X,-

2.5 Kapittel 5 - Eierseksjonering

Eierseksjonering ble en «selvkosttjeneste» fra og med 2018. Før dette kunne kommunen bare få dekket inntil fem ganger statens rettsgebyr per søknad.

Gebyret delt i grunn- og saksbehandlingsgebyr.

Bestemmelsene for seksjoneringsgebyr er lagt opp som enhetsgebyr for ulike former for seksjonering. Gebyret er per søknad som gjelder for opptil tre seksjoner. Det beregnes et tillegg per ny seksjon utover to.

Det utløses et eget tilleggsgebyr ved befaring.

3. Beregning av gebyrsatsene

De ulike kapitlene i forskriftsforslaget har egne timesatser som skal anvendes der arbeidet ikke faller inn under forskriftsbestemmelsene. Timesatsen fremkommer ved å dividere tjenestens gebyrgrunnlag med samlet antall timer saksbehandling. Dette vil variere fra gebyrtjeneste til gebyrtjeneste.

I fastsettelsen av gebyrgrunnlaget må det foretas en vurdering av alle aktiviteter som ikke finansieres med gebyrinntekter, eksempelvis oppgaver etter forvaltningsloven. Gebyrgrunnlaget inneholder både lønnsutgifter og kjøp av varer og tjenester.

Beregningen av timesatsen tar utgangspunkt i andelen av et årsverk som reelt sett går med til saksbehandling - det vil si produksjonen. Det er en rekke aktiviteter og oppgaver som ikke kan faktureres. Faktureringsgraden reduseres eksempelvis av tiden saksbehandler bruker på faglig oppdatering, rapportering og administrasjon. Under illustreres beregningen av en timesats som dekker selvkost:

$$\text{Timesats} = \text{gebyrgrunnlag} / \text{antall timer saksbehandling}$$

For å beregne gebyrsatsene multipliseres tjenestens timesats med arbeidsmengden som kommunen i gjennomsnitt bruker på den enkelte sakstype.

Gebyrsatser vil beregnes med utgangspunkt i budsjett for 2020 og ønsket dekningsgrad for hvert av gebyrområdene. De konkrete satsene vil derfor ikke fremkomme før budsjettarbeidet er slutført og budsjettsaken er lagt frem.

4. Arbeidsgruppen

Forslag til ny gebyrforskrift er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Giske kommune. EnviDan AS har vært sparringspartner.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel.

Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike brukergruppenes kostnadsnivå på best mulig måte.

Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve, med et klart og forståelig språk, uten uklare eller vanskelige formuleringer.

Fleksibel: Forskriften henviser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse.

Giske kommune imøteser høringssvar.

Oslo, 14. september 2020

5. Sluttnoter

ⁱ Forvaltningsloven § 11, første ledd: «Forvaltningsorganene har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt. Formålet med veiledningen skal være å gi parter og andre interesserte adgang til å vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte. Omfanget av veiledningen må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet.»

I et brev til Eigersund kommune skriver Kommunal- og moderniseringsdepartementet at: «(...) fra departementets side [legges det til grunn] at gebyrbestemmelsen i plan- og bygningsloven ikke hjemler en adgang til å kreve gebyrer for å finansiere kostnadene ved å veilede tiltakshavere etter forvaltningsloven § 11.

Det følger av pbl. § 33-1 at bygningsmyndighetene i utgangspunktet kan kreve gebyr for veiledning som faller inn under "andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre". Plikter som er pålagt etter andre lover enn plan- og bygningsloven (som fvl.) kan imidlertid ikke gebyrlegges med hjemmel i pbl. På bakgrunn av dette anser departementet at det ikke er hjemmel etter pbl. § 33-1 første ledd til å gebyrlegge veiledning etter forvaltningsloven § 11. Utgiftene til dette arbeidet kan derfor ikke gebyrlegges spesielt, eller inngå i det generelle grunnlaget for gebyrberegning».

ⁱⁱ Fra Ot.prp. nr. 45 Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen), sidene 283-284: «Departementet foreslår ikke en egen regel som innfører klageadgang, verken for gebyrregulativer eller konkrete gebyrer. Gebyrregulativer kan også i dag overprøves ved lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, noe som også forekommer. De enkelte gebyrene kan også påklages i dag, hvis de er individuelt utregnet. Hvis gebyrene mekanisk følger regulativet, er det som oftest regulativets innhold som må vurderes. Hvis regulativet ikke inneholder en bestemmelse om lemping av gebyrene, slik at det ikke er et alternativ å klage over unnlattelse av å benytte denne, viser departementet til at det også er mulig å søke om dispensasjon fra regulativet».

Kommunen må vurdere hvilken lovhjemmel arbeidsoppgavene faller inn under, og dersom det faller utenfor plan- og bygningsloven skal ikke kostnadene inn i selvkostregnskapet til byggesak. Klager på enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28 kan ikke gebyrlegges og må holdes utenfor selvkost.